

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED VÁROS ÉS A SZEGEDI JÁRÁS DOLGOZÓINAK LAPJA

XII. évfolyam, 220. szám

Ára: 50 fillér

Kedd, 1956. szeptember 18.

Káros jelenségek

(S. J.) Közel két hónap telt el a párt Központi Vezetőségének júliusi ülése óta. Ezen az ülésen a párt keményen leszámolt a személyi kultusszal és megjelölte közéletünk demokratizálásának útját. A Központi Vezetőség ülését követően több jelentős párt- és kormányintézkedés történt a határozat végrehajtása érdekében.

A Központi Vezetőség határozatának végrehajtásában igen nagy szerepet játszik a személyi kultusz maradványainak teljes felszámolása, és azzal összefüggően több olyan jelenség leküzdése, amelyeknek létezése hátráltatja a szocialista demokrácia meghonosodását.

Rajtunk a sor kommunistákon, funkcionáriusokon, és párttagokon és a néphez rendszerünkhez hű pártkéményűkellen. Határozottabban lépünk fel a személyi kultusz maradványai ellen — akár gondolkodásmódkban, akár a gyakorlati életben jelentkezzenek is. Mert tagadhatatlan, hogy a személyi kultusz káros maradványai kedvezőtlenül befolyásolják a pártegység és a szocialista demokrácia teljes kialakulását és megszilárdulását.

A személyi kultusszal függ össze az az eléggé el nem ítéltélő talpnyalás, amely közéletünk bármelyik területén megtalálható. E légkör kialakulását természetesen elősegítette, hogy közéletünkbe behatolt a kispolgári gondolkodásmód, életsemlelet, sőt életforma. Az most már nem vitás, hogy a szervilizmus nem szükségszerű velejárója a szocialista társadalomnak, s legkevésbé jellemvonása a nyílt, őszinte kommunista embernek. E káros jelenség elleni konkrét küzdelem tehát egybeesik a Központi Vezetőség határozatának végrehajtásával.

A leküzdés előfeltétele, hogy ne legyenek vezető beosztásban olyan emberek, akiknek hízeleg és fenkölt érzést jelent, ha talpnyalók hajbókolkják körül őket. Olyan vezetőkre van szükség, akik elítélik és környezetükben nem tűrik meg a hízelgőket, törleszkedőket, akiknek van bátorságuk megmondani: nem hízelgésből és gazsuláláshoz, hanem tehetségéből, becsületesen végzett munkából lehet megélni. Először tehát saját gondolkodásunkból, magatartásunkból kell kiűzni ezt a beteges, ártalmas jelenséget.

Ezzel a problémával valóságos ikertestvér az úgynevezett „szocialista kapcsolat”, amelyet Hegedűs András elvtárs, a Minisztertanács elnöke elítélt az országgyűlés legutóbbi ülésén elmondott beszédében. Sajnos nem hiába járja ma, hogy „akinek isten a barátja, könnyen üdvözüli”. Másrészt szólva, akinek van ismerőse itt is, ott is, az könnyen boldogul az életben. Ez az ismeretség — hajhászás, protekció, kijárás, nyüzsgés — közéletünk másik baja. Annnyira baja, hogy megnehezíti a pártegység és a demokrácia egészséges fejlődését, mert távol tartja a párttól, a közéleti tevékenységtől a becsületes, őszintén dolgozni kívánó munkások, parasztok, értelmiségiek ezreit.

Meg aztán akinek „isten a barátja” — annak munkájáról, egyéb dolgairól nem könnyű véleményt mondani. Úgy gondolkodik az ember: soha se tudni, mikor, milyen kacskaringón keresztül csap le az

„istennyi” a véleménymondóra. (Ez a fel fogás egyébként természetesen helytelen. Úgy kell dolgoznunk, hogy a vélemény megmondásáért a haja szála se görbülhesen meg senkinek.)

A „személyi kapcsolatok” létezésének és elburjánzásának ezt a kispolgári formáját nem lehet összetéveszteni a munkásmozgalmi múlttal, a Horthy-rendszer elleni harcban szövődött őszinte emberi barátsággal. A tények bizonyítják, hogy ezek az elvtársak nem használják fel bizonyos előnyökre ezeket az évtizedes ismeretségeket, holott éppen ezeket az elvtársakat illetné meg ebben az országban a legtöbb előny.

A protekció légköre, a „nexus-rendszer” létezése sok tekintetben elzárja az utat a tehetséges, felkészült, becsületes ember érvényesülése elől és a régi elvtársak elől. Pedig ha nem a tudás, a rátermettség, az élettapasztalat, a rendszer és a párt iránti hűség és a végzett munka döntene el, hogy ki mire alkalmas — hanem a személyi ismeretség érvényesülése —, akkor bármilyen igyekezzünk fáradozunk is munkánk színvonalának javításán — üres fáradozás maradna tevékenységünk.

Mindnyájunknak elemi kötelessége, hogy felszámoljuk ezt a „nexus-keresést”, kijárást, protekciót, s a bürokrácia elleni erőteljes tevékenységünkkel párhuzamosan biztosítsuk közéletünk minden területén szocialista államunkhoz méltó becsületes munkát.

Ide tartozik az eléggé elterjedt intrika, pletyka, jólértesültség, „fúrás”, rágalmazás stb. Természetesen ez sem velejárója a szocializmust építő társadalomnak, ellenkezőleg, idegen tőle. Az osztálytársadalmak kialakulása és a bennük folyó harc szinte szükségessé tette az effajta jelenségek elterjedését az emberek között. Azonban amilyen mértékben gyarapszik a mi társadalmunk, olyan mértékben szűnik meg ez az eléggé el nem ítéltélő emberi magatartás. A személyi kultusz időszaka nem volt alkalmas az őszinte véleménynyilvánításra és nem is adott lehetőséget arra, hogy megfelelő eszközökkel és módszerekkel küzdjünk le az intrikát, pletykát stb.

A Központi Vezetőség határozata új helyzetet teremtett. Ebben a helyzetben az őszinte szóra olyan szükség van, mint a levegőre, s a véleményeket őszintén, szemtől szembe kell elmondani. Nekünk nyíltan és világosan kell vitatkoznunk és ezekben a vitákban kell igazságot tenni, hirdetni és megvédeni pártunk helyes és jó politikáját.

Nem lehet megtérni, hogy embereket nem a tehetségük, rátermettségük alapján, — fontosabb esetekben a származásán — ítélik meg, hanem az intrikus fülbesúgás „hallottam”-ján temetik el őket. Egvoldalú tájékozódás útján alkotott vélemény azzal a veszéllyel jár, hogy nem igaz.

Egészséges közéletünket tisztítsuk meg a személyi kultusz ezen maradványaitól, mert ezek idegenek a párttól, a marxizmus — leninizmustól és a munkásosztálytól. Ez is a Központi Vezetőség ez év július 18—21-i ülése határozatának végrehajtását jelentti.

Mi újság Szeged testvér-városában?

Képek a brnói gépipari kiállításról

NAGY A FORGALOM

A II. csehszlovák gépipari kiállításon Brnóban sikerrel folytak a kereskedelmi tárgyalások a külföldi képviselőkkel. Első három nap alatt több mint 3 millió korona értékű megrendelések, köztük főleg megmunkáló gépekre. Körülbelül 6 millió korona értékben újabb üzletekre van kiáltás.

Szeptember 12-én mintegy 200 külföldi vendég nézte meg a kiállítást. Ezen a napon a ceyloni kormányküldöttségén kívül, a drezdai technikások 30 tagú küldöttsége, a dán kereskedelmi kamara küldöttsége, a kínai küldöttség, a chilei, sziriai és más országok kereskedői tekintették meg a kiállítást. A Szovjetunió egészségügyi szakértőinek csoportjai is ellátogattak a kiállításra. I. A. Antonov, a moszkvai orvosi műszergyártó üzem főmérnöke, a küldöttség vezetője, az egészségügyi technika kiállítás paviójában más országok szakértőihöz hasonlóan, élismerően nyilatkozott a cseh-

szlovák műszerek minőségéről és a nagy választékról.

OK 6 TÍF ÖSSZEKÖTTETÉST KERES

Az elektrotechnikai csarnokban rekkenő a hőség. A nézők tolonganak, sok érdekességet láthatnak itt. A hloubetini Tesla állítja itt ki újdonságait. Többek között az OK 6 TÍF jelzésű rövidhullámú rádióállomást, amely sok távol eső külföldi állomással veszi fel az összeköttetést. A napokban a 20-as hullámhosszon jelentkezett a ZS 2 JA jelzésű állomás a Princ Eduard szigetéről. Ez a szigetcsoport 10.000 kilométer távolságra esik. Ugyanaznap este, időszámításunk szerint 20 óra körül életjelet kaptak a VK 3 RG jelzésű állomásról, Melbourneból. A világon minden tájról sok sikert kívánnak a brnói gépipari kiállításnak.

A LEGIDŐSEBB ÉS A LEGFIATALABB

Békésen megérnek egymás mellett, a Motokov kiállítási pa-

vilójában. A legfiatalabb, ha beszélni tudna, így kiáltana fel: ime, így néstünk ki valamikor. A legidősebb pedig ezt mondaná: mennyire megváltoztál kicsi úkunokám, amióta nem látalak; már rád sem ismerlek! Tudniillik, a legelső és a legmodernebb autóról van szó. A legelső autót Csehszlovákiában, a Mladá Boleslav-i autóműgyár készítette, amely a Spartakot is gyártja a legelegánsabb exportkivitelben. Elfogja a nézőt a csodálkozás, mikor látja az autótípar technikájának gyors és hatalmas fejlődését. Itt látható a kétüléses Spartak is fémből készült sportkarosszériával az új Skoda-Rapid, vagy pedig a hatüléses Tatra-603.

Sok nézője akad a Vysoké Myto-i Karosa-gyár új autóprototípusának is. Az üzem dolgozóival ezzel a kísérleti kocsival bebizonyították, hogy lehet karosszériát gyártani műanyagból is. Az autót teteje plexi-üvegből készült. A prototípust ez év áprilisában készítették és már három országúti versenyen próbálták ki.

Hétfőn délelőtt ünnepélyesen megnyitották az új tanévet a Szegedi Tudományegyetemen

A Szegedi Tudományegyetem egyetemi tanácsa hétfőn délelőtt tartotta meg idei tanév ünnepélyes megnyitóját, a Központi Egyetem aulájában.

Az ünnepi beszédet Baróti Dezső elvtárs, a Tudományegyetem rektora tartotta. Beszédében vázolta a 35 éves egyetem múltját, tudományos eredményeit, jelen helyzetét és a jövő terveit. Hangsúlyozta, hogy a szegedi egyetem oktatói gárdája a múltban is következetesen harcolt a tudomány haladásáért és

a jelenben is mindent megtesz azért, hogy az egyetem betölthesse tudományos politikai és pedagógiai feladatát.

Elemzte azokat a lehetőségeket — elavult tervezési-oktatási formák megszűnése, a kari tanácsok jelenőségének növelése, tudományos fokozatok adományozásának lehetősége, a tudományos munkát elősegítő egyetemi autonómia létrehozása — amelyek megteremthetik, s megfogják teremteni a lehetőséget, hogy az egyetem megvalósítsa célkitűzéseit.

Ezután Székely Lajos elvtárs az egyetemi pártbizottság nevében szólt fel. Az értelmiség megváltozott helyzetéről, a tudomány embereinek megbecsüléséről, a tudományos munka nagy jelentőségéről beszélt.

Sóter István, az oktatásiügyi miniszter első helyettese szólt fel ezután. Elismérelőleg nyilatkozott a szegedi egyetem nagy szerepéről a múltban és a jelenben. Hangsúlyozta, hogy

az egyetem minden segítségét megkap, hogy betölthesse országos kulturális misszióját és az ország tudományos életének egyik tényleges központja legyen.

Beszélt a tudományos munka elsődleges fontosságáról, az értelmiség megnövekedett szerepéről, az egyetemi autonómia szükségességéről és arról, hogy az egyetem viszsza fogja nyerni doktoravataási jogát. Az oktatási színvonal felemelésével kapcsolatban támogatta az eddig elsorvasztott, vagy teljesen megszüntetett szakok visszaállítását, a fokozatosan és kö-

rültekintően megvalósított fakultatív jellegű oktatási rend bevezetését,

Beszéde után a közönség lelkes tapsai között kiosztotta «Az oktatásügy kiváló dolgozója» okleveleket a vele járó 7 ezer forint pénzjutalommal. Oklevelet kaptak: Wágner Richárd, Budó Ágoston és Kolozsvári Gábor egyetemi tanárok, Pauncz Rezső egyetemi docens, Her-

czeg Ferenc gazdasági rektorhelyettes, Geschek Miklósné és Kovács Vilmos, a dékáni hivatal főelőadója, illetve előadója. »Kiváló dolgozó« oklevelet kapott Déri Károly műhelyvezető és Kucsera Imre szakmunkás.

Befejezésül dr. Schultheisz Emil, a jogtudományi kar új dékánja felolvasta »A bűncselekmények látszólagos tállalkozása« című előadását.

Román orvosküldöttség érkezett Szegedre

Kilenc tagú román orvosküldöttség érkezett vasárnap Szegedre, a Városi Tanács és az Egészségügyi Minisztérium meghívására. A román orvosküldöttséget a lökösházai határállomáson dr. Lantos György, a Városi Tanács egészségügyi osztályának vezetője, dr. Nagy László, a Városi Tudógondozó Intézet igazgatója, dr. Mihálovits Lehel, a deszki szanatórium igazgatója, Németh Ferenc, az Egészségügyi Szakszervezet Csongrád megyei titkára, Zsifros Rozália műtős-főnővér és Bata János kórházgondnok fogadta.

Dr. Lantos György üdvözlő beszéde után a román vendégek a lökösházai határállomás kertvendéglőjében ebédeltek, majd a kora esti órákban gépkocsival Szegedre érkeztek.

Szegeden a II-es Kórházban dr. Molnár Pál kórházigazgató és Balla János, a kórház párttitkára fogadta a kedves vendégeket. A román orvosküldöttség vezetője dr. Ciuca Sándor, a temesvári tartomány főorvosa. A küldöttségek tagjai: dr. Balza Romulus főorvos helyettes, dr. Goldis László Temesvár városi főorvos, dr. Ardelan Livia, a Temesvári Gyermekekórház igazgatója, dr. Spataru János, a temesvári II-es kórház igazgatója, dr. Braga Viktor, a lugosi kórház igaz-

gatója, dr. Radoslav János, a temesvári tartomány szakosztályának elnöke, dr. Bulbuca József előadó tanár és Moldován György, a temesvári kórház igazgatója.

A román orvosküldöttség többnapos szegedi tartózkodása alatt megtekintti városunk egészségügyi intézményeit, a kórházakat és a klinikákat, valamint látogatást tesz több nagy üzemben is. Magyarországi látogatásuk során több városi és falusi egészségügyi intézményt is megtekintenek a román vendégek, hogy kicseréljék tapasztalataikat a magyar orvosokkal és egészségügyi szakemberekkel. A román vendégek magyarországi látogatása viszonzása a magyar orvosküldöttség ez évi romániai látogatásának, amikoris egy kilenc tagú magyar küldöttség vett részt a temesvári orvosi napokon, majd sorra látogatták a nagy városok és a tengerpart gyógyintézményeit.

A kölcsönös szívélyes fogadtatás a magyar és román orvosok találkozása még jobban elmélyíti a két szomszédos nép barátságát, s méginkább elmélyíti a jövőben, amikor is lehetővé válik egy-egy hosszabb magyarországi, vagy romániai tanulmányút, orvoscsere, esetleg szanatóriumi gyógykezeltek cseréje is.

Megnyílt a Magyar Írók Szövetségének közgyűlése

Hétfőn délelőtt nagy érdeklődés mellett kezdődött meg a Magyar Írók Szövetségének

közgyűlése. Több mint 200 író gyűlt össze az újjvárosháza tanácstermében. Megjelent a közgyűlésen Kállai Gyula, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége kulturális osztályának vezetője. A hallgatóság soraiban nagy számban voltak jelen a különböző társadalmi szervezetek képviselői és a budapesti diplomáciai képviselők több tagja is megjelent.

Veres Péter elnöki megnyitója után háromtagú mandátumvizsgáló bizottságot küldtek ki, amely a szűnben megvizsgálta a jelenlevők részvételi jogosultságát. A mandátumvizsgáló bizottság jelentésének meghallgatása után a közgyűlés megalkototta a szavazatszedő bizottságot, majd Képes Géza, az írószövetség titkára mondott beszámolót a szövetség két éves munkájáról.

Képes Géza titkár beszámolójában ismertette a Magyar Írók Szövetségének a legutóbbi közgyűlés óta elélt munkáját.

A beszámoló a továbbiakban a szövetség megélénkülő külföldi kapcsolatairól szólt, majd befejezésül hangsúlyozta, a faji kérdéseken maga az idő is átlépett. A Központi Vezetőség júliusi határozata meghozta az íróknak a hosszú ideig hiányzó bizalmat. Az írók továbbra is vitáznak majd, hiszen ez joguk és kötelességük, de örömmel vállalják, hogy a fontos kérdések megoldásáért küzdenek.

Huszka Jenő részt vesz a «Lili bárónő» bemutatóján

A „Lili bárónő” csütörtök esti szegedi bemutatóján, a Nemzeti Színház évadnyitói előadásán részt vesz az operett világhírű szerzője, a szegedi születésű Huszka Jenő, aki már meg is érkezett

Szegedre. A bemutató érdekessége, hogy az operettet a felszabadulás óta most játszsa először hivatásos együttes. Korábban csak üzemi kultúrcsoportok, illetve öntevékeny művészeti együttesek adták elő.

Vasárnap új tanácsot választott több szegedi választókerület

Szeged város 134-es városi választókerületében, valamint az I. kerület Tanács 4-es, 20-as és 37-es, a III. kerületi Tanács 10-es és 41-es kerületi választókerületeiben 1956. szeptember 16-án új választást tüztek ki.

A választáson a Hazafias Népront jelöltjei indultak. A 134-es városi választókerületben Kormos Lajos színművész volt a jelölt, a kerületi választókerületek jelöltje pedig Havalecz Istvánné vállalatvezető. Szabados Istvánné közalkalmazott, Thurza Mihályné háztartásbeli, Szabados István alkalmazott, Tóth Imre termelőszövetkezeti tag volt.

Vasárnap már kora reggel sokan felkeresték a szavazóhelyiségeket, hogy minél

előbb eleget tegyenek állampolgári jogaiknak, szavaztak a jelöltekre. Különösen a Mérey utcai Általános Iskolában — ahol Thurza Mihálynét választották meg — ment gyorsan, zökkenőmentesen a szavazás. A délelőtti órákban a szavazásra jogosult lakosság több mint 50 százaléka leszávozott. Használó jól haladt a szavazás 37-es körzetben is.

Az alsóvárosi dolgozók szavazásuk leadásakor elmondták, hogy örömmel szavaznak Kormos Lajos színművészre. Bizalommal fordulnak hozzá, sokat várnak tőle. Vasárnap estig a szavazatra jogosultak 95 százaléka szavazott a Hazafias Népront jelöltjeire.